

Sygn. akt VIII Gz 208/17

POSTANOWIENIE

Dnia 17 stycznia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Bydgoszczy Wydział VIII Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Elżbieta Kala

po rozpoznaniu w dniu 17 stycznia 2018 r. w Bydgoszczy

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa **K. N.**

przeciwko (...)

w G.

o zapłatę

na skutek zażalenia pozwanego na rozstrzygnięcie w zakresie kosztów procesu zawarte w pkt. 2 postanowienia Sądu Rejonowego w Bydgoszczy z dnia 4 września 2017 r., sygn. akt VIII GC 1734/17 upr

postanawia:

oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy w Bydgoszczy zasądził od pozwanego na rzecz powoda kwotę 947 zł tytułem zwrotu kosztów procesu (na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. i art. 99kpc), na którą złożyły się: koszty zastępstwa procesowego powoda (900 zł), ustalone na podstawie § 2 pkt 3 rozp. Ministra Sprawiedliwości w sprawie opłat za czynności adwokackie z dnia 22 października 2015 r., tekst pierwotny: Dz. U. z 2015 r. poz. 1804 z późn. zm), opłata od pozwu oraz 17 zł tytułem opłaty skarbowej od pełnomocnictwa procesowego.

Pozwany w zażaleniu zarzucił:

I/ naruszenie przepisów art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z art. 99 k.p.c. poprzez ich błędne zastosowanie w niniejszej sprawie i przyjęcie, iż pozwany jest zobowiązany do zwrotu powodowi kosztów procesu, jako strona przegrywająca, podczas gdy w niniejszej sprawie brak było podstaw do obciążenia pozwanego obowiązkiem zwrotu kosztów procesu na rzecz powoda;

II/ naruszenie przepisu art. 102 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie w niniejszej sprawie i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu, podczas gdy w niniejszej sprawie zachodził szczególnie uzasadniony przypadek uzasadniający nieobciążanie pozwanego kosztami procesu z uwagi na to, iż pozwany przy pierwszej czynności procesowej uznał żądanie pozwu, a jednocześnie nie dał powodu do wytoczenia sprawy;

III/ naruszenie przepisu art. 101 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie w niniejszej sprawie i zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda zwrotu kosztów procesu, podczas gdy pozwany nie dał powodu do wytoczenia sprawy i uznał przy pierwszej czynności procesowej żądanie pozwu, jednocześnie zgłosił wniosek o zasądzenie na jego rzecz zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych.

W tych okolicznościach skarżący domagał się zmiany zaskarżonego postanowienia poprzez zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych, względnie odstąpienia od obciążania pozwanego kosztami procesu, zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów postępowania zażaleniowego, w tym zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie powoda nie zasługiwało na uwzględnienie.

W ocenie Sądu Okręgowego, słusznie Sąd Rejonowy w okolicznościach rozpoznawanej sprawy uznał, iż w zakresie kosztów postępowania, pozwanego należy traktować jako stronę przegrywającą proces.

Stosownie do dyspozycji art. 203 § 2 k.p.c. w razie cofnięcia pozwu na żądanie pozwanego powód zwraca mu koszty, jeżeli sąd już przedtem nie orzekł prawomocnie o obowiązku ich uiszczenia przez pozwanego. Cytowany przepis normuje podstawową regułę dotyczącą rozliczenia kosztów procesu w razie cofnięcia pozwu. Zgodnie z utrwaloną linią orzecznictwa Sądu Najwyższego, dopuszczalne jest jednak odstępstwo od zasady wyrażonej w art. 203 § 2 k.p.c. w sytuacji, gdy powód wykaże, iż wystąpienie z powództwem było niezbędne dla celowego dochodzenia praw lub celowej obrony, z uwzględnieniem okoliczności istniejących w dacie wytoczenia pozwu. Dotyczy to zwłaszcza sytuacji, gdy cofnięcie pozwu jest konsekwencją zaspokojenia przez pozwanego wymagalnego w chwili wytoczenia powództwa roszczenia powoda. W rozumieniu przepisów o kosztach procesu (art. 98 k.p.c.) pozwanego należy uznać wówczas za stronę przegrywającą sprawę (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 10 lutego 2010 r., V CZ 1/10; z dnia 10 lutego 2011 r., IV CZ 111/10; z dnia 24 sierpnia 2011 r., IV CZ 34/11; z dnia 12 stycznia 2012 r., IV CZ 117/11).

Przenosząc powyższe na grunt rozpoznawanej sprawy Sąd Okręgowy zważył, iż powód cofnął pozew i zrzekł się roszczenia podtrzymując jedynie wniosek o zasądzenie od pozwanego na jego rzecz kosztów postępowania według norm przepisanych. Jako przyczynę podjętej przezeń czynności procesowej wskazał na fakt zadośćuczynienia w toku procesu przez pozwanego jego roszczeniu. Zauważenia wymaga, iż poza wszelką wątpliwością powód wniósł pozew w niniejszej sprawie w dniu 18 stycznia 2017 r. (k.2), a zatem w tej dacie zostało między stronami zainicjowane postępowanie sądowe co do dochodzonej należności. Uwzględniając powyższe oraz bezsporny fakt zaspokojenia przez pozwanego zaległej należności dopiero w dniach 1 lutego 2017 r. (należność główna, k. 28) i 10 maja 2017 r. (odsetki, k. 32), stwierdzić należało, iż pozwany zaspokoił wymagalne roszczenie powoda dopiero po wytoczeniu powództwa. Okoliczność ta zaś zdaniem Sądu Okręgowego skutkować musiała przyjęciem, iż w dacie wniesienia pozwu przez powoda w rozpoznawanej sprawie, wywiedzenie powództwa było celowe i konieczne.

W konsekwencji Sąd Okręgowy uznał, iż prawidłowo Sąd I instancji przyjął, że skoro powód cofnął pozew i zrzekł się roszczenia, to wobec faktu, iż cofnięcie powództwa nastąpiło z uwagi na spełnienie roszczenia przez pozwanego już po zainicjowaniu postępowania w sprawie, zasadnym było zasądzenie od strony pozwanej na rzecz powoda kosztów postępowania. Nie budzi przy tym zastrzeżeń Sądu wysokość zasądzonych kosztów.

Wbrew zarzutom żalącego, zdaniem Sądu II instancji, brak było w okolicznościach sprawy podstaw do rozstrzygnięcia o kosztach procesu na podstawie art. 101 k.p.c. Stosownie do wskazanego wyżej przepisu, zwrot kosztów należy się pozwanemu pomimo uwzględnienia powództwa, jeżeli nie dał powodu do wytoczenia sprawy i uznał przy pierwszej czynności procesowej żądanie pozwu. Przepis ten znajdzie zastosowanie wyłącznie wówczas, gdy spełnione zostaną łącznie dwie ujęte w art. 101 k.p.c. przesłanki, tj. jeżeli pozwany nie dał powodu do wytoczenia powództwa i jednocześnie uznał przy pierwszej czynności procesowej żądanie pozwu.

O ile nie budzi wątpliwości fakt, że pozwany już w sprzeciwie od nakazu zapłaty uznał roszczenie powoda, to brak już podstaw do przyjęcia, że nie dał on powodu do wytoczenia powództwa.

Jedynym materialnoprawnym zarzutem jaki podniósł pozwany był zarzut przedwczesności wytoczonego powództwa. Pozwany argumentował bowiem, że powód wyraził zgodę na prolongatę należności objętej pozwem. Zgodnie z treścią art. 6 kc ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne. Powyższe oznacza,

że pozwany podnosząc zarzut dotyczący prolongaty winien był go udowodnić, co jednak nie nastąpiło. Prolongaty, wbrew twierdzeniom pozwanego, nie dowodzą dokumenty przedłożone przez niego wraz ze sprzeciwem.

Dołączona do sprzeciwu korespondencja mailowa stron z dnia 14 grudnia 2016 r. świadczy o tym, że powód wezwał pozwanego do uregulowania należności z tytułu faktury nr (...), pod rygorem skierowania sprawy na drogę sądową (k.29-31). Nie świadczy natomiast w żaden sposób o tym, wbrew twierdzeniu skarżącego, że pozwany uzyskał prolongatę terminu zapłaty i obietnicę powoda, że ten nie wystąpi z powództwem o zapłatę.

Ponadto, powód w piśmie procesowym z dn. 26.07.2017 r. stanowczo zaprzeczył twierdzeniom pozwanego.

Sąd Odwoławczy jako niezasadny ocenił także zarzut pozwanego dotyczący naruszenia art. 102 kpc, w myśl którego, w wypadkach szczególnie uzasadnionych sąd może zasądzić od strony przegrywającej tylko część kosztów albo nie obciążać jej w ogóle kosztami. Cytowany przepis formułuje wyjątek od podstawowej zasady orzekania w przedmiocie kosztów procesu, pozostawiając sądowi orzekającemu swobodę oceny, czy fakty związane z przebiegiem procesu, jak i dotyczące sytuacji życiowej strony, stanowią podstawę do nieobciążania jej kosztami procesu. Przy tym całokształt okoliczności, które mogłyby uzasadniać zastosowanie tego wyjątku, powinien być oceniony z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego.

Analiza akt sprawy nie dała Sądowi Odwoławczemu podstaw do ustalenia, aby w okolicznościach rozpoznawanej sprawy zachodziły jakiegokolwiek szczególne przesłanki uzasadniające zastosowanie wobec pozwanego reguły wynikającej z art. 102 k.p.c.

Pozwany niewątpliwie zalegał z zapłatą należności z tytułu faktury VAT nr (...). Pomimo wezwania go do zapłaty należności przez powoda nie uczynił on zadość swemu obowiązkowi, nie wykazał przy tym, aby powód wyraził zgodę na odroczenie terminu płatności. Jako celowe zatem ocenić należało w tej sytuacji wystąpienie przez powoda z powództwem w niniejszej sprawie, a działania tego nie sposób przy tym uznać za niesumienne czy oczywiście niewłaściwe.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy orzekł o oddaleniu przedmiotowego zażalenia, o czym postanowił na podstawie art. 385 kpc w związku z art. 505¹⁰ § 1 kpc i w związku z art. 397 § 2 kpc jak w sentencji.